

פרשת קרח תשע"ד

מטה אהרן

רש"י

(יח) **כי מטה אחד** - אף על פי שחלקתים לשתים משפחות משפחת כהונה לבד ולויה לבד מכל מקום שבט אחד הוא: (כ) **והשכתי** - כמו (בראשית ח, א) וישכו המים, (אסתר ז, י) וחמת המלך שככה: (כא) **בתוך מטותם** - הניחו באמצע, שלא יאמרו מפני שהניחו בצד שכנה פרח: (כג) **ויצא פרח** - כמשמעו: **ציץ** - הוא חנטת הפרי כשהפרח נופל: **ויגמל שקדים** - כשהוכר הפרי הוכר שהן שקדים, לשון (בראשית כא, ח) ויגדל הילד ויגמל, ולשון זה מצוי בפרי האילן, כמו (ישעיה יח, ה) ובוסר גומל יהיה נצה. ולמה שקדים, הוא הפרי הממהר להפריח מכל הפירות, אף המעורר על הכהונה פורענותו ממהרת לבא, כמו שמצינו בעוזיה (ד"ה ב' כו, יט) והצרעת זרחה במצחו. ותרגומו וכפית שגדין, כמין אשכול שקדים יחד כפותים זה על זה: (כה) **ותכל תלונתם** - כמו ותכלה תלונתם, לשון שם מפעל יחיד לנקבה כמו תלונתם מורמורי"ץ בלע"ז [תלונות] ויש חילוק בין תלונותם לתלונתם, תלונתם תלונה אחת, תלונותם שם דבר בלשון יחיד, ואפילו הם תלונות הרבה:

במדבר פרק י"ז

(טז) **וידבר יקוק אל משה לאמר**: (יז) **דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאיהם לבית אבתם שנים עשר מטות איש את שמו תכתב על מטהו**: (יח) **ואת שם אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אהרן לראש בית אבותם**: (יט) **והנחתם באהל מועד לפני העדות אשר אנעך לכם שמה**: (כ) **והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשפתי מעלי את תלנות בני ישראל אשר הם מלינם עליכם**: (כא) **וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה אהרן בתוך מטותם**: (כב) **וינח משה את המטות לפני יקוק באהל העדת**: (כג) **ויהי ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח וציץ ויגמל שקדים**: (כד) **ויצא משה את כל המטות מלפני יקוק אל כל בני ישראל ויראו וינחמו איש מטהו**: (כה) **ויאמר יקוק אל משה השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי ותכל תלונתם מעלי ולא ימתו**: (כו) **ויעש משה כאשר צוה יקוק אתו כן עשה**:

במדבר פרק כ

(א) **וידבר יקוק אל משה לאמר**: (ב) **קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם**: (ג) **ויקח משה את המטה מלפני יקוק כאשר צוהו**: (ד) **ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים**: (ה) **ויגרם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם**:

במדבר פרק כא פסוק טו

ומשם בארה הוא הבאר אשר אמר יקוק למשה אסף את העם ואתנה להם מים:

שפת אמת לפרשת חקת [תרס"א]

בענין מי מריבה דאיתא במדרש שנענש על שאמר שמעו נא המורים. והרמב"ן הקשה ע"ז הטעם שהרי בודאי חטאו בזה דכתי' ויקציפו על מי מריבה וגם מ"ט לא האמנתם בי. וגם ענין לקיחת המטה כיון שלא הי' הכוונה להכות ע"ש. ונ"ל דכתי' בפרשת קרח השב כו' מטה כו' לפני העדות כו' לאות לבני מרי ותכל תלונותם כו'. כי באמת בני"י מאמינים בני מאמינים. אך ע"י החטא ניטל מהם שורש האחדות. והקב"ה נתן אות המטה שבוה יתדבקו למטות אבותם כמ"ש מטהו יפרח להיות דבוק בשורש ובוה נתעלו כל מטות בני"י. ולכן אמר קח כו' המטה והקהל את העדה שבוה יבואו אל האחדות ויפתח להם הבאר כמ"ש אסוף את העם ואתנה להם מים. ומיד שראו המטה נתהפכו להיות מאמינים בני מאמינים. ובוה שגג משה רבינו ע"ה שקרא להם המורים עתה. ולכן כל הקלקולים שכתוב במדרשים שנעשה בוה שהכה במטה ופעמים. הכל הי' בשביל שחשב משה רבינו ע"ה שעדיין הם מורים ואינם ראויים להתמשך אחר נס העליון ונשתנה הנס למדריגה שלמטה כמ"ש בזוה"ק בפסוק תוחלת ממושכה כו' ועץ חיים תאוה באה כמ"ש במ"א מזה. וז"ש לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני"י א"כ הכל מיושב. כי בזמן שבא הארה עליונה מתהפכים בני"י כמו בש"ק בכח הנשמה יתירה. כי גם המטה שהוא במשכן לפני העדות הכל ענין אור הגנוז שמאיר מסוף העולם ועד סופו. וכשבא הארה משם מתאספין בני ישראל אל השורש ונתקן הכל ונפתח להם הבאר והכל ענין אחד: